

У селі, як у місті: чим пишаються та чого не вистачає жителям Стрільська

Жителі Стрільська переконають, що в їхньому селі є все для нормального комфортного проживання: дитсадок, початкова школа та ліцей, заклади торгівлі, Будинок культури, амбулаторія, ФАП, бібліотека, церква. А сполученню з Сарнами інші населені пункти можуть лише позаздрити. Автобуси їздять майже щогодини з ранку й до самого вечора. У Стрільську проживає понад дві тисячі осіб. Місцеві запевняють, що село не старіє, а молодь не поспішає покидати малу Батьківщину, бо бачить у ній перспективи. Внаслідок об'єднання територіальних громад Стрільськ став частиною Сарненської ТГ. «Сарненські новини» запитали, як живеться у великому селі та чого все-таки бракує жителям.

Село з унікальною назвою

Існує дві легенди походження назви Стрільськ. Одна з них – про давніх мисливців, які були дуже влучними стрільцями. Вони полювали на здохлих, якої було вдосталь у тутешніх лісах. Інша – від слова «стрілка» – гострокінецький берег, піщаний наплив у річку. До речі, назва села Стрільськ – унікальна. Більше такого населеного пункту на мапі України не знайдете.

Точна дата заснування села невідома. А перші письмові спогади про нього датовані 2 серпня 1578 року. Вважають, що Стрільськ з'явився на підвищеному березі річки Случ, зокрема на пагорбі Гринці, що височіє серед непрохідних боліт. Перша вулиця називалась Дворацькою. В ті далекі часи село мало назву Стрелецьк, а належало воно до Дубровицької волості Пінського повіту.

На початку Французько-російської війни 1812 року в Стрільську розташовувався штаб ескадрону Литовського уланського полку. В ньому під іменем корнета Олександра Олександровича служила Надія Андріївна Дурова – легендарна кавалерист-дівчиця, майбутній ад'ютант фельдмаршала М.І. Кутузова, історія якої лягла в основу фільму Ельдара Рязанова «Гусарська балада».

У 1885 році село Стрільськ було одним із 10 основних поселень Любиковицької волості Рівненського повіту Волинської губернії Російської імперії. Тут нараховувалося 1660 осіб, 247 дворів, були православна церква, поштова станція, два постоялих будинки. У цьому ж році під час будівництва лінії Рівне-Сарни-Луїнець тут відкрили залізничну станцію. За свідченнями, датованими 1900 роком, у межах села на березі річки Случ знайшли скарб срібних монет.

У 1906 році – село Любиковицької волості Рівненського повіту Волинської губернії. Дворів 283, мешканців 2267.

На 1936 рік Стрільськ, який тоді належав до території Другої Речі Посполитої, був центром однієї з 10 громад гміни Любиковиче Сарненського повіту Волинського воєводства. Склад громади: село Стрільськ, залізнична станція Стрільськ і хутори: Горшок, Грабник, Косове, Ковалів-Ріг, Круг, Маклакове, Масевичі, Маслопуца, Погоня, Поробка, Сажалка і Замлинець.

11 січня 1944 року радянські війська форсували річку Случ і звільнили залізничну

станцію Стрільськ від фашистських загарбників. Неподалік від села розташований гідрологічний заказник «Озеро Стрільське».

Заснижено, але розчищеною дорогою

Стрільськ розташований майже за 12 кілометрів від Сарн. Недалека дорога за теперішніх погодних умов зайняла з пів години. У Глушиці зустріли трактора, що чистив трасу. А легкий утрамбований шар снігу навіть пішов на користь старій кам'яниці – на дорозі майже не трясе.

Розчищені вулиці й у самому Стрільську. Жителі завдячують за це депутату Сарненської громади Сергію Никончуку зі Стрільська. Справляється одним трактором. Він же обслуговує й інші прилеглі села. Кажуть, що вже до 9 ранку все розчищено. Біля домівок люди борються зі стихією самі, прочищають стежки й обійста лопатами.

У селі все є

Галині Іванівні живеться в Стрільську добре.

У Стрільську зовсім не почувашся, як у селі, скоріше, як у невеличкому місті. За винятком того, що всі перехожі вітаються одне з одним. Перша ж жінка, яку зустріли, педагогиня Галина Іванівна? переконала: «У нашому селі все є». Тож живеться тут добре.

Найперше навідалися в адмінбудівлю колишньої сільської ради. Вона зустріла закритими кабінетними дверима. Перехожі пояснили, що старосту в селі досі не призначили. Тож і

про зміни після приєднання до міста говорити рано – їх ще не відчули.

Молодь зі Стрільська не виїжджає

У самому центрі населеного пункту розташований магазин «Люкс». А його власниця Віта Гега, як виявилось, – потенційна кандидатка на посаду старости села.

Раніше була депутаткою сільської ради. Моя свекруха Ганна Созонтівна 21 рік працювала сільським головою в нашому селі. А батько був у Люхчі такою головою. Ми з чоловіком завжди старалися допомагати селу, чим могли. Хоч я родом із Люхчі, але місцеві жителі мене підтримують. Люди телефонують, звертаються, відчуваю їхню довіру. Тому є бажання бути старостою. Але все вирішуватиме голова Сарненської громади, – розповідає Віта Степанівна.

За її словами, Стрільськ – дуже розвинене та перспективне село. «У нас багато молоді, вона не виїжджає. Навпаки, село розбудовується. Багато новобудов. Люди працюють. Хоча робочих місць небагато. Дехто їде на сезонні роботи за кордон чи працює в сільськогосподарських підприємствах», – пояснює підприємця.

Місцеві жителі розповідають, що тут уже зовсім не залишилось вільних земельних ділянок під забудову. З одного боку, люди радіють, що розростається, та з іншого, жалкують, що вже їхні діти не отримають «план» у рідному селі, бо на цю землю у свій час претендували немісцеві.

Бізнес Віта Гега з родиною започаткувала у 2003-му. Спочатку був маленький магазин, пізніше його розширили, а чотири роки тому добудували великий святковий зал.

Дуже люди раді були. Тут весілля проводять, випускні вечори, дні народження, дівочі і парубочі вечори. Немісцеві теж приїжджають святкувати. Під час карантину, звичайно, менше. А раніше – з Карпилівки, Любикович, Глушиці, Люхчі, – продовжує розповідь Віта Гега.

На свята в закладі жива музика, а у вихідні – дискотека.

Молодь любить, коли грає Сергій Абрамович. Це більш сучасні мелодії. А старше покоління – прихильники гурту Always у складі чотирьох місцевих музикантів. Сподіваємось, що карантин закінчиться й працюватимемо у звичному режимі. Бо нашим людям таке подобається. На свята іноді навіть не вистачає місця. Так і в клубі. На концертах – завжди повні зали, – пояснює пані Віта.

Підприємці встановили в закладі безкоштовний вай-фай. До карантину тут можна було користуватись інтернетом і дітям, і дорослим.

Власниця магазину «Люкс» Віта ГЕГА.

Раніше, коли у школі не було інтернету, учні могли підготуватися до навчання, почитати. Зараз, щоб не наражати їх на небезпеку, діток не пускаємо.

За словами підприємця, вести бізнес у селі непростіше, особливо в теперішній час:

Якщо чесно все робити, то зараз дуже важко займатися підприємництвом. У мене три офіційно працюючі продавці. Є всі необхідні документи. Податків плачу майже 10 тисяч щомісяця, а ще ж заробітні плати. Тому виходимо не просто в 0, а в мінус. Але не можу й не збиратися нікого розраховувати, бо ми вже як одна сім'я. Рада, що колектив у нас дружний. Тому сподіваємось, що буде краще. Легкі часи настануть і наші діти житимуть краще, ніж ми, – підсумовує Віта Гега.

Директорка початкової школи Ольга ПОЧЕКАЙЛО.

Маленьких класів у школі немає

До укрупнення районів Навчально-виховний комплекс I ступеня в Стрільську був єдиним закладом такого типу на Сарненщині. Його заснували 1 вересня 2006 року шляхом реорганізації дошкільного закладу. Нині це Стрільська початкова школа Сарненської міської ради, яка має в складі дошкільний підрозділ. Директорка освітнього закладу Ольга Поцекайло розповіла, що початкову освіту тут здобувають 135 учнів. Це 7 класів. 24 дитини займаються за програмою п'ятиріччя - це групи короткотривалого перебування. Ще 50 дітей - у двох різновікових групах із 10,5-годинним перебуванням.

- Педагогічний колектив у нас досвідчений. 19 учителів й обслуговуючий персонал. Намагаємося забезпечувати початкову освітою саме дітей зі Стрільська, хоча є декілька учнів із сусідніх населених пунктів, батьки яких вихідці з нашого села або планують тут жити. Простяться, звичайно, взяти диток із Глушиці, але місць, на жаль, немає, - розповіла Ольга Созонтівна. Цього навчального року у шкільну родину додалося 30 першокласників.

За словами директорки, меблями заклад добре забезпечений. Є ноутбук, інтерактивна дошка, телевізор. Намагаються відповідати стандартам Нової української школи. Класні кімнати й позанавчальний простір організовані креативно та сучасно.

- Маленьких класів у школі немає. Найменше - 16 дітей. А, наприклад, у другому - 28. У лютому відкрили інклюзивну групу, бо є дітки з особливими освітніми потребами. Їх теж треба забезпечити дошкільною освітою. Також є три інклюзивні класи, - ділиться директорка.

На створення музичної лірики надихають дівчата

26-річного Сергія Абрамовича в Стрільську вважають місцевою зіркою, але він скромно запевняє, що це не так: «Займаюся музикою з дитинства. Граю на клавішних. Мені це подобається. Не закінчував музичні навчальні заклади. Просто чивився самостійно, так би мовити, виїжджав на своєму таланті. І далі продовжую розвиватись».

Сергій АБРАМОВИЧ - місцевий музикант.

Викладач музики зі школи Сергія зібрав групу людей, які хотіли займатися музичною творчістю, і створив маленький гурт під назвою «Справжній».

- У ньому були я, Дем'ян Зозюк, Олександр Жилко та Дмитро Кузнець. Ми грали на музичних інструментах і склали власні композиції, - пригадує музикант.

Зараз Сергій Абрамович співпрацює з Дем'яном, поєднують клавішні та гітару, пишуть пісні. Часто виступають і в різних закладах міста Сарни.

- У мене є певні твори, але ще немає сміливості їх публікувати на широкий загал. У нас більш ліричні пісні, на які надихають дівчата. Або певні життєві ситуації обігруємо. Є й кавери. В інстаграмі публікуємо дещо. Якщо буде можливість, то залюбки презентуємо свою творчість. Наприклад, на таких конкурсах, як «Мистецтво молодих» у Сарнах. У селі на концертах теж граємо, зокрема в Будинку культури. Співаємо і власні пісні. Публіці подобається. Але зараз, у період карантину, заходів майже не проводять, - підсумовує артист.

Олег ЗІНЕВИЧ очолює Стрільський ліцей.

Ліцею потрібні дах і внутрішні вбиральні

Стрільська загальноосвітня школа, а нині ліцей, працює з 1964 року. Заклад очолює Олег Зіневич.

- У нас навчаються 179 учнів в 11 класах. Навчання однозмінне, класних кімнат вистаєє. Дітей вчать 23 педагоги. Учні здібні. Масо здобутки навіть на обласному рівні, в районі також чимало перемог, - зазначає директор.

Олег Васильович викладає фізичну культуру. А в його кабінеті увагу відразу привертають численні кубки. «Спорт у нас на хорошому рівні. На базі ліцею є відділення волейболу та футболу ДЮСШ, працює секція шахів від Будинку дітей і молоді», - пояснює.

Керівник навчального закладу зізнається, що утримувати таке стареньке приміщення буває складно: «Хоч як старайся, та десь дах потече. Цього року виділили 3,9 мільйона на його заміну з міської ради. Вже виготовили проектно-кошторисну документацію, тож до кінця року покрівлю відремонтують». Крім того, ліцею потрібні внутрішні вбиральні.

У колгоспах вихідних не було

Агафія Василівна Данилицька народилася та вже 88-ий рік проживає в Стрільську. Корінна жителька ділиться спогадами про минуле

сторіччя та свої молоді роки:

- Ще малою ходила з матір'ю полоти. В колгоспі почала працювати теж, ще як не була дорослою. Там дали під лопату картоплю, кукурудзу, копали вручну. Ходила до молотарки теж у нічну зміну. Жито в колгоспі жали серпами та в'язали за косарями. А щоб бути передовими, то працювали, аж поки сонце зайде. Вижинали багато вельми - по 18 соток. У колгоспі була робота завжди, щодня. Тоді не давали вихідних. У неділю - на сінаж. Ні свята, ні Пасхи, ні Коляда - нічого ніде не було.

Коли в мене вже народилася дівчинка, то мусила кидати маленьку. Вона родилася в серпні, перезимувала, а навесні я вже знову пішла в колгосп. Так вона і виростила, бідуючи. Тоді в селі садочок був. Малюків туди зносили навіть віком до року. Крім манки, там більш нічого не варили. Це тепер діти ростуть у достатку та ще й матерям три роки є відпустки. А то не було за що цукру купити. То й ходила день у день у той колгосп. І так 23 роки. А потім ще в сільпо (сільське споживче товариство - прим. авт.) 20. Маю 43 роки стажу.

І льон полола, і була ланковою, і бригадиром охоронної бригади. Великі врожаї були: і капуста, і огірки, і помідори. Тоді дешево так ті овочі здавали. Трудилася за копійки. Платили 100 грамів зерна на трудовдень.

Працювали та й старалися, щоб прийти додому раніше, завидна - бо

вже ж грає гармошка на розі. Чи помив ноги, чи не помив, бо ж босі ходили, - бігом на музики, танцюємо до півночі! Було радісно. Тепер усі по хатах сидять, немає тої радості, як ко-

23 роки пропрацювала в колгоспі Агафія ДАНИЛИЦЬКА.

лись. А як розходимося, то співи чути звідусіль. А ми вже дорогою додому частушки співаємо.

Тоді ж прями пражу й ткали. Моя мати сама вміла і мене навчила. Я вже йшла заміж, то вона наткала такого полотна доброго: і вужке, і товстіше, і вишите було. Воно й досі в мене є.

Як уже війна закінчилася, то й перестали ткати. Стали купувати якийсь ситець і з нього шити. А до того в полотняній сорочці спала. Одяг, наволочки, напірчак - усе полотняне.

Любила і співати. До 80 років співала. Виступала в хор-ланці в селі, Рівному, навіть у Білорусі. Пісень багато знаю. Співали тоді українською, як і зараз.

Агафія Василівна проживає із внуком і його сім'єю. Єдину рідну доньку мати похоронила. Має чотирьох онуків і вісьмох правнуків. Попри поважний вік і стільки років важкої праці жінка має добру пам'ять і чудово виглядає. Якщо треба, то ще й ткати навчить, і про минувшину розкаже, і фотографії покаже. Для нас заспівала і, перехрептивши, благословила на гарну дорогу.

Тетяна КОЛЯДИЧ. Фото Василя СОСЮКА.

